

Budapestre vonatkozó ujságcikk

Osztályozás

389.6

Szerző:

Hely

Cím:

A főváros gazdálkodása

Idő

1915

Forrás:

Népszava

Személy

Byp.
(Hely)1915 1/30
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Hely

A főváros gazdálkodása.

Nem alkalmas a mostani idő arra, hogy a főváros gazdálkodását részletesen bíráljuk. A közérdeklődést most egészen más kérdések foglalják le. Ez az oka, hogy mostanában, amikor a városházán az 1915. évi költségvetést tárgyalták, csupán csak a tárgyalások rövid, száraz ismertetésére szorítottunk. Pénzek pocsékolása nem igen érdekli az embereket most, amikor sokkal becsesebb javak is forognak a kockán.

Azönban az a mód, ahogy a városatyák a költségvetést letárgyalták, arra kényszerít bennünket, hogy az égetőbb kérdésektől legalább egy pillanatra ide irányítsuk elvtársaink figyelmét.

Az most nem tulságos fontos, de mégis *számtalan* elfogadását kérte volna az idénre is megemlíteni való, hogy a törvény értelmében még a múlt évben kellett volna az idejét költötték, az idénre meg csak 626 ezer költségvetést elintézni. A „rendkívüli idő” koronát szántak. A nyilvános parkok léte a takarója ennek a mulasztásnak is. Amint az ismertetésére fordítandó összeget leszállították béke idején is elkövette ezt a mostani „mó-194 és 119 ezer koronáról 35 ezerre. Más, dern” kormányzat, bebizonyítva ezzel, nagyobb szabású közmunkának nyomát sem hogy a törvény fölrugását nem tekinti büntetésnek és hogy a kormánynak kedvében járó városi kormányzat bátran tul teheti magát

a törvényen.

Sokkal fontosabb az, hogy — futólagos bizottsági tárgyalás után — a törvényhatósági közgyűlés két ülésben intézte el a 96 milliós költségvetést. Még pedig a második ülésen, amelyre a részletes tárgyalás volt kitűzve, alig másfél tucat városatyánéhány perc alatt végzett az óriási anyaggal, oly módon, hogy az előadó előterjesztésére minden tételt *hozzászólás nélkül* egyhanguan fogadtak el. Ez az eljárás *elmulasztása a vállalt köteleességeknek.* Ez az eljárás szomorú és megdöbbentő bizonyítéka annak, hogy *a mai választási rendszerből származó képviselőtestület nem képviseli a lakosság érdekeit.*

Még akkor is ezt kellene állítanunk, ha a tanács — a rendkívüli helyzetre való tekintettel — a tavalyi költségvetés válto-

tornák föntartására tavaly 971 ezer koronát szántak. A nyilvános parkok léte a takarója ennek a mulasztásnak is. Amint az ismertetésére fordítandó összeget leszállították béke idején is elkövette ezt a mostani „mó-194 és 119 ezer koronáról 35 ezerre. Más, dern” kormányzat, bebizonyítva ezzel, nagyobb szabású közmunkának nyomát sem hogy a törvény fölrugását nem tekinti büntetésnek és hogy a kormánynak kedvében járó városi kormányzat bátran tul teheti magát

Budapest főváros házinyomdája 1919.
tály is, de az ipari vállalkozók egy része is joggal elvárhatná a várostól a munka- és vállalkozási lehetőségek öntudatos, erőteljes megnövelését. Mert azzal, hogy a város 15.000 korona költséggel siremléket állított Heltai volt főpolgármesternek (aki a városra életében sem igen fizetett rá), meg 8500 koronáért Vaszilievits volt alpolgármesternek (aki nagyon közönséges tucat-hivatalnok volt), azzal ugyan nem igen szaporítja a munkaalkalmat és különben is célszerűbb lett volna azt a pénzt a kiszámíthatatlan módon megnövekedő nyomor enyhítésére fordítani.

Nem szólunk most arról, hogy a város bevételei főképen a proletártömegek igazságtalan megterheléséből származnak. Nem részletezzük az állandó pénzpocsékolást, a szinekurák föntartását, a vakmerő fényüzést és a panamák rendszerének gondos ápolását sem. De rámutatunk arra, hogy a főváros *még ebben az időben is* bizonyos dédelgetett célokra fecsérli a pénzt, ellenben a jelentkező és idővel egyre fokozódó tömeginséget alamizsnamorzsákkal intézi el, a munkaalkalmakat pedig csökkenti.

Meg kell majd próbálni, hogy a városházát — alkalmas időben — erőteljes külső agitációval szorítsuk köteletségének telje-

sítésére. A főváros lakossága pedig je-
gyezze meg magának, hogy a főváros köz-
gyűlése ilyen időben, ilyen költségvetést
kritika nélkül intézett el néhány perc alatt.
Van-e, aki még most sem látja be, hogy a
virilisták és cenzusképviselők városközi
uralmának véget kell vetni! Az öntuda-
tos munkásság rég tisztában van azzal,
hogy a városházának éppen olyan nagy
szüksége van az általános választójog sep-
rőjére, mint az országházának. Most pedig
az itthonlevők ezt az esetet is használják
föl a hályogos szemüek fölvilágosítá-
sára.

és ha a közgyűlés ennez járult volna hozzá
vita nélkül. Hiszen a városi kormányzat-
nak elemi kötelessége arra törekedni, hogy
a lakosságra nézve minél könnyebben el-
viselhetővé váljék a mostani helyzet és en-
nek a törekvésnek a költségvetésben is kife-
jezésre kell jutnia. A tanács azonban még
csak nem is a tavalyi költségvetés hü má-
solatát terjesztette a közgyűlés elé, hanem
új költségvetést csinált, amelyben — ta-
valyhoz képest — némely tételek emelked-
tek, mások csökkentek, úgy hogy az álta-
lános és részletes kritikának nagyon is
helye lett volna.

Ismételjük, nem akarunk most a főváros
egész gazdálkodási rendszeréről véleményt
mondani, hiszen most ettől alig várhat-

nánk gyakorlati hasznót. Csak egy-két vi-
lágosság-sávot akarunk vetni a fővárosi
kormányzatra.

Ez a pillanatnyi rávilágítás is megmu-
tatja, hogy egyes kiadási tételek még ebben
a mostoha időben is emelkednek. Így az
ugynevezett vallásügyi rendes kiadások
1 millió 35 ezerről 1 millió 73 ezerre nőnek
és emellett „rendkívüli kiadás“ címén most
is jut 446 ezer korona egyházak építésére
és javítására. Ezzel szemben a közjótékony-
sági segélyek csak 10 ezer koronával emel-
kednek (302 ezerről 312 ezer koronára), a
lelencek és árvák ápolásának költsége 2
ezer koronával emelkedik (114 ezerről 116
ezerre) és a szegényalap segélyezésére —
sok ezer tönkrement, elnyomorodott ember
és árvaságra jutott család támogatására —
mindössze 1 millió 80 ezer koronát fordítá-
nak, 360 ezer koronával többet, mint ta-
valy. Ki merné azt állítani, hogy szüksé-
gesebb 446 ezer koronáért új templomokat
építeni, mint éhező embereknek enni adni?
Ki meri azt mondani, hogy az idén csak 50
százalékkal lesz nagyobb az inségesek
száma és az inség mérete, mint tavaly volt?
Pedig eddig is csak szégyenletesen csekély
alamizsna volt az, amit a főváros az inség
enyhítésére juttatott.

Igaz, mi szocialisták az inségeseknek
nem a segélyezését, hanem munkával való
ellátását tartjuk fontosnak. (Leszámítva a

nyomorékokat és magukkal tehetetleneket.)
No hát, ebben a tekintetben is szép dol-
got produkál a főváros költségvetése. Új
kövezésekre és utburkolásokra 1913-ban
2 millió 719 ezer, tavaly még 1 millió 6 ezer
koronát fordítottak, 1915-re pedig már
csak 581 ezer koronát irányoztak elő. Osa-